

Etapa 17 Patríme Bohu

Príbeh 81 Boh mení všetko na dobré

Rimanom 8:28-39

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním biblického veršu z Rimanom 8:31. "Čo k tomu dodať? Ak je Boh za nás, kto je proti nám?"
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 103 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvyraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 17. etapy. Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu? Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred‘, alebo ,po‘ Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

Premýšľajte nad nasledovanými otázkami spoločne, ako úvod do dnešného príbehu:

- Vyberáš si niekedy v škole tímy, či už na športy alebo skupinové práce? Koho si vyberáš - tých najvyšších, najrýchlejších, najsilnejších, najmúdrejších, či tvojich kamarátov?
- Predstav si, že všetci ostatní sú v jednom tíme - a ty jediný si na opačnej strane. Ako sa cítiš, keď sám čelíš takejto prevahe?
- Teraz si predstav, že sa na tvoju stranu pridá Boh. Aké to je, vedieť, že Boh je na tvojej strane?

Experiment

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme si uvedomili, že na Bohu môžeme závisieť

Čo potrebujete: pingpongovú loptičku, silný fén

1. Vyskúšajte si tento experiment dopredu, aby ste si mohli byť istí, že ho zvládnete aj pred deťmi.
2. Zapnite fén, držte ho tak, aby horúci vzduch smeroval do stropu a položte pingpongovú loptičku do stredu prúdiaceho horúceho vzduchu.
3. Zvyšujte a znižujte rýchlosť fúkania, hýbte fénom doprava a doľava a ukážte deťom, ako sa loptička hýbe spolu s ním. Spýtajte sa detí, čo spôsobuje to, že sa loptička hýbe. Povedzte si o tom, že táto loptička potrebuje horúci vzduch z fénu na to, aby sa mohla takto hýbať vo vzduchu. Tento prúd jej dáva "život". Loptička závisí od fénu.
4. Vypnite fén a pozrite sa, čo sa stane s loptičkou.
5. Povedzte deťom, že my ľudia sme trochu ako táto loptička.

Nepotrebujeme síce fén, aby nám dal život – ale potrebujeme Boha! Závisíme na ňom a – na rozdiel od fénu – on nás nikdy nesklame.

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Pavol začína svoj list špeciálnym pozdravom svojim čitateľom; nenájdeme tam takmer nič o Pavlovi samotnom. Následne hneď prejde k veci.

Mnohí ľudia odmietali a podozrievali túto novú vieru: kresťanstvo. Veľmi sa snažili ju zastaviť. Mnohí z tých, ktorí uverili v Krista, boli prenasledovaní a čelili ťažkostiam kvôli svojej viere v neho. Niekedy si preto mysleli, že ich Boh opustil.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Rimanom 8:28-39. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Pavol kázal o Ježišovi ľuďom rôznych národností a jeho zvesť bola všade dobre prijatá - s výnimkou Židov. Pavol sa nehnevá, lebo ľudia odmietli jeho správu o Ježišovi, je však veľmi smutný. Boh ho však uisťuje, že toto sa zmení - časom aj Židia prijmú Božiu lásku v Ježišovi Kristovi.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Boh mení všetko na dobré' na strane 108 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 105 and 106. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Boh mení všetko na dobré'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
  - Kto je na obrázku?
  - Čo sa práve deje?
  - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
  - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
  - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 108 z knihy *Veľká výprava*.

- Ľudia, ktorí patria Bohu, budú v živote musieť obstať v mnohých ťažkých situáciách. Napíš si zoznam ťažkostí, ktoré sa spomínajú v tomto biblickom texte. Zažívaš aj ty nejaké z nich?
- Ako Boh ukázal, že nás miluje?
- Prečo nás Boh miluje?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Rimanom bol list, napísaný Pavlom do zboru v Ríme. Keď ho písal, nikdy v tom meste nebol, aj keď poznal mená viacerých ľudí odtiaľ.

Písanie listov je niečo, čo zvykol robiť otrok alebo sluha. Pavol povedal, čo chcel, aby bolo napísané a niekto iný to napísal. Pozri sa do Rimanom 16:22 a zisti, kto napísal pre Pavla tento list.

Pavlova správa Pavol v tomto liste vysvetľuje dobrú zvesť o Ježišovi. Všetci sme konali zle; nikto nie je dokonalý: všetci preto potrebujeme Boha, aby nás zachránil. Keď Ježiš zomrel a Boh ho vzkriesil k životu, tak to umožnil.

Spasenie je Boží bezplatný dar pre nás: všetko, čo musíme urobiť, je povedať 'áno'.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený veršík pre každé dieťa, väčšie stavebnicové kvádre ako napríklad duplo, papierovú lepiacu pásku alebo papierové nálepky

1. 'Viero Čo k tomu dodať? Ak je Boh za nás, kto je proti nám?' Rimanom 8:31 (Ekumenický preklad)
2. Napíšte alebo povedzte deťom, aby napísali každé slovo z veršíka na papierovú nálepku, alebo kus papierovej pásky. Potom tieto jednotlivé nálepky nalepte na stavebnicové kvádre.
3. Povedzte deťom, aby tieto stavebnicové kvádre dali do radu v správnom poradí a niekoľkokrát si veršík spoločne prečítajte.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebuje: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebuje: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujeme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebujeme: výtvarné pomôcky

1. Rimanom 8:38-39 sú skvelé verše. Hovoria nám, že "[nás nič nemôže] odlúčiť od Božej lásky"! Vau!
2. Pavol vymenúva štyri veci, ktoré by nás mohli oddeliť od Boha - no zdôrazňuje, že ani tieto veci nie sú dost' silné na zadržanie Božej lásky pred nami:
  - 'ani smrť, ani život'
  - 'ani anjeli, ani kniežatstvá'
  - 'ani prítomné, ani budúce veci'
  - 'ani to, čo je vysoko, ani to, čo je hlboko' (Rimanom 8:38,39)
3. Vezmite si veľký papier a výtvarné pomôcky. Ilustrujte tento verš maľbou, kresbou, výstrižkami z časopisov či básňami.
4. Ďakuj Bohu, že nás od neho nemôže nič oddeliť.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Pros Boha, aby ti pomohol odovzdať mu tvoj život.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hárku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 17 Patríme Bohu

Príbeh 82 Boží Duch

Galat'anom 5:22-26

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním biblického veršu z Galatským 5:16. "Hovorím však: Žite podľa Ducha a nebudete spĺňať žiadosti tela."
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 103 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 17. etapy. Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu? Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred', alebo ,po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

Premýšľajte nad nasledovanými otázkami spoločne, ako úvod do dnešného príbehu:

- Ako v obchode zistíš, kto nakupuje a kto predáva?
- Ako vieš na futbalovom zápase rozpoznať, kto je fanúšikom ktorého tímu?
- Ako vieš, či niekto patrí Ježišovi?

Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme si uvedomili, aký rozdiel to spraví, keď spolupracujeme s inými
Čo potrebujete: 9 nafúknutých balónov, parmanentnú fixku, asi 1 meter dlhú šnúрку pre každé dieťa

1. Použite parmanentnú fixku a napíšte každé „ovocie“ vymenované vo veršoch 22 a 23 na samostatný balón. Dajte si pozor na to, aby boli nápisy už uschnuté predtým, než začnete hrať túto hru.
2. Všetci sa spoločne postavte na jednu stranu miestnosti. Balóny položte na zem. Poproste jedného dobrovoľníka, aby prišiel dopredu, dajte im kus šnúřky a povedzte im, že majú za úlohu použiť túto šnúřku na to, aby premiestnili balóny na druhú stranu miestnosti – úplne hocijakým spôsobom, len nemajú dovolené balóny na šnúřku priviazať.
3. Po tom, ako sa to dobrovoľníkovi moc nebude dariť, povedzte deťom, aby skúsili vymyslieť nejaké spôsoby ako by sa to dalo. Vyskúšajte rôzne z týchto návrhov, aby ste videli či fungujú.
4. Ak fungovať nebudú, dajte každému dieťaťu jeho vlastnú šnúřku a povedzte im, aby sa postavili do úzkeho kruhu. Povedzte im, aby v ruke držali jeden koniec svojej šnúřky a druhý podal niekomu oproti. Takto spoločne vytvoríte akúsi pavučinu.
5. Prečítajte jedno slovo na balóne a položte ho na pavučinu zo šnúřok. Skúste, či deti dokážu preniesť balón na druhý koniec miestnosti. Musia si dať pozor, aby držali šnúřky napnuté a aby sa hýbali spoločne, ale mali by to zvládnuť.
6. Ak sa im to podarí s jedným balónom, vyskúšajte preniesť dva a tak ďalej a vždy, keď im priložíte ďalší balón, prečítajte slovo, ktoré je na ňom napísané. Pokračujte, až kým zvládajú preniesť všetkých deväť balónov naraz.
7. Na konci hry, uviažte jeden kus šnúřky na každý balón a zaveste ich tak, aby ste mohli vidieť slová, ktoré sú na nich napísané.

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Niektorí veriaci z Galácie si mysleli, že Pavol by nemal byť jediný, ktorý by im mal rozprávať, čo bolo správne a nesprávne učenie. Pavol vedel, že Boh mu dal špeciálnu úlohu a dôveroval, že dokáže dať dobré odpovede. Vysvetľuje, že základnou vecou je veriť, že Ježiš zomrel a Boh ho vzkriesil z mŕtvych, aby zaplatil za zlé veci, ktoré sme všetci urobili. Keď veriaci nasledujú vedenie Ducha Svätého, ukazuje sa to v ich životoch.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Galatským 5:22-26. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Pavol pokračuje s tým, že hovorí, že Boh chce, aby jeho deti žili spolu spôsobmi, ktoré mu vzdávajú slávu. Viera v Ježiša nebude nikdy populárna a prenasledovanie a ťažkosti prídu, no to nie je nič, v porovnaní s tým, čo urobil Ježiš, aby zachránil svet. Čo je pre kresťanov dôležité, je byť blízko Bohu a jeho lásky.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujeme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Boží Duch' na strane 108 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 105 and 106. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Boží Duch'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerať obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
  - Kto je na obrázku?
  - Čo sa práve deje?
  - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
  - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
  - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 108 z knihy *Veľká výprava*.

- Kto má Božieho Ducha?
- Čo to znamená, že Boží Duch nám „dal život“?
- Ako môžu naši priatelia a naša rodina vidieť, že nás vedie Boží Duch?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Galácia bola rímskou provinciou, pokrývajúcou časti dnešného Turecka.

Falošné učenie Pavol písal zborom v Galácii, pretože počúvali iných učiteľov, ktorí im nedávali pravé posolstvo. Bol to ten istý spor, aký viedol k Jeruzalemskému koncilu (viď šestnástu etapu), o tom, čo musí človek spraviť, aby sa stal kresťanom. Nie je jasné, či Pavol tento list písal pred alebo po koncile.

Od Pavla Pozri sa na Galatským 6:11, kde Pavol sám preberá písanie listu, namiesto toho, aby za neho písal list sluha.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebujeme: vytlačený veršík pre každé dieťa, veľký papier

1. 'Hovorím však: Žite podľa Ducha a nebudete spĺňať žiadosti tela.'
Galatským 5:16 (Ekumenický preklad)
2. Vyzvite deti, aby spoločne nadizajnovali bludisko na papieri, ktoré ich povedie popri všetkých slovách z veršíka po rade. Spravte to tak, že na čistý papier rozhádzte v rôznom poradí slová verša na malých papierikoch, ktoré zakrúžkujete a prilepíte na papier. Pripomeňte im, že bludisko musí mať aj začiatok a koniec.
3. Môžete si to spraviť spoločne, alebo si každé dieťa môže nadizajnovvať svoje vlastné bludisko.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebujeme: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebujeme: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vytvára sa z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Toto sa stalo, keď si Kristin spolu so svojou mamou Lyndou čítali tento biblický príbeh:

Deväťročná Kristin žije v Amerike.

Kristin sa spýtala: "Čo znamená 'ukrižovali svoje telo s vášňami a žiadosťami'?"

4. Odpovede iných

Lynda odpovedala: "Keď bol Ježiš pribitý na kríž na smrť, to je to, čo znamená 'ukrižovali'. Každý sa rodí s hriešnou povahou. Je to hriešne srdce. Tvoja hriešna povaha s našimi vášňami a žiadosťami boli ukrižované, keď bol Ježiš ukrižovaný. Preto Ježiš zomrel na kríži. Zozbieral naše hriechy, aby za ne zaplatil. Odplatom za hriech je smrť. Keďže Ježiš zaplatil za náš dlh svojím dokonalým životom, môžeme stráviť večnosť s Bohom. Ježiš od nás vzal naše hriechy. Naše hriechy boli ukrižované na kríži s ním. Ježiš zaplatil cenu za naše hriešne srdcia."

Čo by ste povedali vy?

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebujeme: papiere alebo pohľadnice, ktoré použijete na napísanie pozdravu (nemusí byť)

1. Pozrite sa na Galatským 5:22,23 a pokúste sa nájsť deväť spôsobov, akými sa podľa Pavla správajú kresťania.
2. Spomeňte si na niekoho, o kom vieš, že je kresťan.
Je táto osoba milujúca alebo šťastná? Je pokojná, trpezlivá či láskavá? Je dobrá alebo verná? Vedia si deti spomenúť na momenty, kedy bola nežná alebo prejavila sebaovládanie? Možno sa správa všetkými

týmito spôsobmi. Alebo si možno všimli, že má s nimi trpezlivosť - alebo láskavá k zvieratám - alebo sa nehnevá a nehundre.

Keď sa takto správa, ukazuje ti (a všetkým naokolo), aký je Boh.

3. Čo tak tejto osobe napísať krátky list alebo jej vytvoriť pohľadnicu ako poďakovania za prejavovanie toho, o čom Pavol píše v tomto verši.

Kreatívna aktívia

Čas: 10 minút

Cieľ: aby sme si porozumeli tomu, ako dnešný biblický príbeh súvisí s našimi životmi

Potrebujeme: modelovacia hmota, Fimo alebo hlina

1. Dajte každému dieťaťu kúsok modelovacej hmoty a povzbudte ich, aby vyrobili niečo, čo im bude pripomínať dnešný text. Môžu vyrobiť nejaký symbol, možno srdce alebo kríž.
2. Ak s vašimi výtvormi budete narábať správne, mali by na vzduchu zaschnúť. Povzbudte deti, aby si svoj výtvor zobrali domov a aby vždy, keď ho uvidia, aby si pripomínali, čo sa dnes naučili.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Aké máš dary, ktoré by Boh mohol použiť? Čo by si mohol byť alebo urobiť pre Boha teraz? Hovor s ním o svojich myšlienkach.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 17 Patríme Bohu

Príbeh 83 Božia výzbroj

Efežanom 6:10-17

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdением a prečítaním biblického veršu z Efežanom 6:10. “Napokon posilňujte sa v pánovi a v sile jeho moci.”
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebuje: Knihu *Veľká výprava*, biblická časová os *Cesta Bibliou*

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 103 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 17. etapy. Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu? Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ‚pred‘, alebo ‚po‘ Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

Premýšľajte nad nasledovnými otázkami spoločne, ako úvod do dnešného príbehu:

- Veľa ľudí robí takú prácu, v ktorej musí nosiť špeciálne oblečenie. Koľko takých zamestnaní by si vedel vymenovať? Čo by mal človek nosiť ako ochranu proti ohňu? Alebo proti nebezpečnej radiácii?
- Čo je ešte dôležité pre ľudí, ktorí majú nebezpečnú prácu? Na čo musia myslieť? Čo musia robiť alebo hovoriť?
- Na aké nebezpečenstvá myslíš ty? Myslíš, že budeš mať v budúcnosti nejaké problémy alebo nepriateľov, s ktorými si budeš musieť poradiť? Čo alebo kto to bude?

Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme porozmýšľali nad konceptami z dnešného biblického textu

Čo potrebujete: pre každý tím potrebujete niekoľko kúskov veľkého oblečenia

alebo obrázku tohto oblečenia, s takýmito popisnými číslami: čižmy – 1,

čapica – 2, sveter – 3, kabát – 4, dlhý opasok – 5, Biblia – 6, kocku

1. Deti sa rozdelia do aspoň dvoch tímov – v každom môže byť maximálne 4-5 detí. Povedzte tímom, aby si vybrali dobrovoľníka, ktorého budú obliekať. Môžu začať zbierať kúsky oblečenia zo svojej kopy tak, že hodia na kocke číslo prislúchajúce tomu ktorému kúsku.
2. Pridajte ďalšie inštrukcie: manekýn musí mať najskôr sveter a kabát a až potom si môžu zaobstarať opasok, a musia mať oblečené všetky kúsky oblečenia pred tým, než si zoberú Bibliu.
3. Pretekajte na čas, tak že budete hádzať kockou a snažiť sa svojho dobrovoľníka obliecť do správnych vecí v správnom poradí, čo najrýchlejšie.
4. Ak to nie je vo vašom priestore praktické hrať sa túto hru ako aktívnu hru, môžu deti zbierať iba obrázky (napríklad z časopisov a označené číslami) alebo môžu na kus papiera kresliť oblečenie na panáčika tiež podľa toho, ako si budú hádzať kockou.
5. Keď si na konci hry budú dobrovoľníci vyzliekať oblečenie – zakričte názov každého kúsku a povedzte deťom, akú časť Božej výstroje táto vec reprezentuje: čapica reprezentuje spasenie, opasok pravdu, kabát vieru, sveter našu spravodlivosť a Biblia je meč.

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Ľudia, ktorí čítali tento list od Pavla, poznali Ježiša Krista ešte len krátko. Prvýkrát o ňom počuli len pred niekoľkými rokmi. Skôr, ako sa stali kresťanmi, bol ich spôsob života celkom iný. Ani ich rodiny a priatelia väčšinou neboli kresťania. Bolo pre nich dosť ťažké veriť niečomu celkom inému ako ľudia okolo a začať žiť celkom iný život. Pavol ich chcel povzbudiť v kresťanskom živote slovami od Boha, preto im napísal list.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Efežanom 6:10-17. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Slová, ktoré sme čítali, sú skoro na konci tohto listu. Pavol píše posledné pozdravy a prania priateľom. Tieto pozdravy napísal Pavol, ale Boh mu povedal, čo má písať. Boh vie, že ľudia potrebujú jeho dary a silu, aby mohli žiť kresťanský život.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujeme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Božia výzbroj' na strane 103 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 105 and 106. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Božia výzbroj'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
  - Kto je na obrázku?
  - Čo sa práve deje?
  - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
  - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
  - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 107 z knihy *Veľká výprava*.

- Ktorých šesť vecí potrebuješ ako Božiu výzbroj?
- Načo potrebujeme týchto šesť častí výzbroje a ako nám môžu byť užitočné?
- Ak chceme vyhrať nad nepriateľom, musíme vedieť, kto to je a aký je. O akých nepriateľoch nám hovoria tieto biblické verše? Stretol si sa už niekedy s niektorým z nich?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebuje: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Listy boli jediným spôsobom, ako komunikovať s niekým, kto býval ďaleko. Pavol napísal 13 listov. V Biblii ich nájdeme v druhej časti, v Novej Zmluve. Otvor Bibliu a skús ich všetky nájsť.

Efez bolo dôležité obchodné mesto. Boli v ňom knižnice, veľké divadlo a obrovské chrámy zasvätené rímskym bohom, napríklad aj bohyni Diane. Pavol zažil v Efeze veľa zlého, ale aj tak tam viac ako dva roky kázal a učil o Ježišovi. Toto mesto sa stalo významným centrom kresťanskej cirkvi.

Rímski vojaci Rimania ovládali väčšinu krajín okolo Stredozemného mora. Úloha rímskej armády bola udržať poriadok, ako to dnes u nás robí polícia. Preto v Pavlovej dobe nebolo nič zvláštne stretnúť kedykoľvek na ulici ozbrojeného vojaka v uniforme.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený veršík pre každé dieťa, veľký papier

1. 'Napokon posilňujte sa v Pánovi a v sile jeho moci.' Efežanom 6:10 (Ekumenický preklad)
2. Postavte sa a zopakujte tento veršík niekoľkokrát, hovorte nahlas a jasne akoby ste boli vojaci. Pri slovách posilňujte sa a v sile spravte pózu ako „silák“ (ukážte svaly).

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebujeme: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebujeme: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

3. Otázky iných

Toto sa stalo, keď si Dan spolu so svojim otcom Mikeom čítali príbeh 'Božia výzbroj':

Dan, 9 rokov, má rád futbal a hranie na bicie.

Dan chcel vedieť: "Čo sú to ohnivé šípy? Bolia?"

4. Odpovede iných

Mike vysvetlil: "Sú to veci ako pokušenia a sklamanie, ktoré na nás diabol strieľa, ako napr. keď sa snaží, aby sme uverili klamstvám o sebe či druhých, aby nás zhadzoval a zraňoval našu vieru. Tieto ohnivé šípy sa taktiež snažia zastaviť nás v robení toho, čo Boh od nás chce - ako hovoriť druhým o dobrej zvesti o Ježišovi, či užívať si naše priateľstvo s Bohom."

A Dan sa divil: "Prečo použili 'výzbroj' na ilustráciu viery a spravodlivosti a všetkých tých vecí?"

Mike navrhol: "Výzbroj bola použitá na ilustráciu Božích nástrojov, ktoré nás chránia pred diablom a jeho zlými trikmi, ktoré nás vyrušujú a odrádzajú od nasledovania Božej cesty pre náš život. Je to znázornené ako duchovný zápas - nie proti ľuďom, ale proti zlým duchovným mocnostiam."

Čo by ste povedali vy?

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebujeme: rôzne kúsky oblečenia, Biblie, zrkadlá

1. Povedzte deťom, že by si mohli vytvoriť svoju vlastnú Božiu výzbroj z bežných vecí, čo nájdeš doma. Dajte sin a hlavu čapicu, ktorá bude znamenať Božiu moc spasíť každého človeka a bude ti pripomínať, že Boh ťa chráni od zlého. Nájdi sako alebo svetrík, ktoré budú ukazovať Božiu spravodlivosť. Daj si opasok, alebo sa opáš dlhým šalom. To bude znamenie, že si pripravený žiť podľa Božej pravdy. Čo máš na nohách? Obuj si pevné topánky, aby si mohol kráčať aj v ťažkom teréne. Máš štít? Ak nie, čo si môžeš vziať na obranu. Možno plavecké okuliare alebo slnečné okuliare. Nasad' si ich, tak ako si vojak berie štít, aby sa chránil.
2. A čo ešte potrebuješ? Zober si Bibliu alebo Veľkú Výpravu. Božie slovo je naša najlepšia a najsilnejšia zbraň. Ono nám hovorí dobrú správu o Ježišovi.
3. Po tom ako sa deti oblečú, môže sa každé z nich obzrieť v zrkadle a skúsiť si pripomenúť čo jednotlivé časti výzbroje znamenajú.

Kreatívna aktívia

Čas: 10 minút

Cieľ: aby sme si porozumeli tomu, ako dnešný biblický príbeh súvisí s našimi životmi

Potrebujeme: papierové štíty, potreby na tvorenie

1. Dajte každému dieťaťu papier v tvare štítu a povedzte im, aby si ho ozdobili. V rytierskom svete mali rôzne časti štítu rôzne významy a tak si to spravíte aj vy.
2. Povedzte im, aby cez stred zo strany na stranu nakreslili dve paralelné čiary. Do tohto "riadku" napíše každé dieťa svoje meno. Potom štít rozdeľte na štvrtiny jednou čiarou zhora nadol.

3. Vysvetlite, že ľavá horná štvrtina reprezentuje “rodinu”. Pravá horná je “oblúbená aktivita, alebo hobby”. Dolná ľavá štvrtina je “niečo s čím som spokojný, alebo na čo som hrdý” (deti možno budú potrebovať pomoc s tým, aby vedeli, čo by sem mali dať. Môže to byť nejaká písomka alebo skúšanie, za ktorú dostali dobrú známku alebo že sa naučili nejakú novú vec, alebo môžu byť hrdí aj na niekoho iného: “Som hrdý, že môj ocko dostal novú prácu.”). Dolná pravá štvrtina je “niečo, čím som známy”. Toto nemusí byť nejaká kvalita, ktorú to, ktoré dieťa má, ale môže to byť aj niečo o čom ľudia vedia, že by chceli dosiahnuť.
4. Keď majú všetci svoje štíty dokončené, pozrite sa na ne spoločne a pozvite deti, aby každý z nich povedali niekoľko slov o tom, čo na svoje štíty nakreslili a prečo.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Pros Boha, aby ti pomohol rozoznať, čo je pre teba dobré a čo nie. Popros ho, aby ťa vyzbrojil svojimi zbraňami a aby z teba urobil silného kresťana!

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 17 Patríme Bohu

Príbeh 84 Raduj sa

Filipanom 4:4-9

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdением a prečítaním biblického veršu z Filipským 4:6. “Pre nič nebudte ustarostení, ale vo všetkom s vďakou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo svojich modlitbách a prosbách.”
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu *Veľká výprava*, biblická časová os *Cesta Bibliou*

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 103 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvláštne úseky, ktoré zobrazujú päť príbehov z 17. etapy. Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu? Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehov?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred‘, alebo ,po‘ Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

Premýšľajte nad nasledovnými otázkami spoločne, ako úvod do dnešného príbehu:

- Aké veci ťa robia šťastným?
- Môžeš byť - ty alebo hocikto iný - stále šťastný?
- Čo ak sa v živote nedarí? Ak ťa niečo trápi:
  - Stíchneš?
  - Plačeš?
  - Chodíš hore dole?
  - Stratíš chuť do jedla?

- Ješ priveľa?
- Niečo iné?

Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme sa tešili z toho, že sme „spolu“

1. Sedzte v kruhu tak, že sa všetci budú pozerat' dovnútra. Otočte sa k dieťaťu napravo od vás a venujte mu široký úsmev. Hra pokračuje tak, že toto dieťa sa usmeje späť na vás a potom sa otočí na človeka napravo od seba a posunie úsmev ďalej. Pokračujte okolo celého kruhu, až kým sa úsmev vráti späť k vám.
2. Potom sa pokúste poslať úsmev oboma smermi. Alebo začnite na viacerých miestach kruhu naraz. Zistite s koľkými rôznymi verziami sa táto hra dá zahrať.
3. Zabavte sa!

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Ako Boží služobník sa Pavol stretával s mnohými problémami. Nestrácal však nádej, ani keď čelil smrti. Prečo? Nikdy nestratil nádej, pretože jeho misia bola dôležitá. Chcel, aby každý počul dobrú zvesť o Ježišovi, aby v neho mohli uveriť. Vedieť, čo Boh urobil, dáva Pavlovi a každému kresťanovi veľkú radosť a Duch Svätý dáva silu vydržať ťažkosti.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Filipanom 4:4-9. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Ľudia z Filipi podporovali Pavla počas jeho pobytu vo väzení. Modlili sa za neho a poskytovali mu praktickú pomoc. Pavol bol vďačný za ich pomoc a vedel, že mu pomohli, pretože ho milovali. Vďaka ich vernej službe ich Boh odmení.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Raduj sa!' na strane 108 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 105 and 106. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Raduj sa!'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé poprezerat' obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia. Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:
  - Kto je na obrázku?
  - Čo sa práve deje?
  - Spomínate si, čo sa stalo predtým?
  - Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
  - Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebuje: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 108 z knihy *Veľká výprava*.

- Pre Kristových nasledovníkov je často ľahké sústrediť sa na to, čo nie je dobré a čo je zakázané. Ale na čo sa máme sústrediť podľa tohto biblického textu?
- Čo pre nás znamená 9. verš, kde je napísané, že Boh pokoja bude s nami?
- Keby si bol jeden z veriacich vo Filipách, ktorým Pavol napísal tento list, ktoré verše by si si chcel najviac zapamätať? (*List je v Biblii, takže si ho môžeš prečítať a naučiť sa naspamäť verše, ktoré sa ti najviac páčia!*)

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebuje: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Zbor vo Filipi Tento zbor bol jedným z tých, ktoré Pavol založil a bol prvým v Európe.

Listy z väzenia Pavol tomuto zboru napísal, keď bol vo väzení, zrejme v Ríme (po stroskotaní, vid' šestnástu etapu). Chcel im poďakovať za to, že mu poslali pomoc a povzbudiť ich v tom, aby boli odvážni a mali dôveru v ťažkých časoch.

Láska a radosť Pavol píše s láskou svojim priateľom v zbore. Hoci je vo väzení a možno ho čaká smrť, list je plný Pavlovej viery v Ježiša.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebujeme: vytlačený veršík pre každé dieťa, veľký papier

1. 'Pre nič nebuďte ustarostení, ale vo všetkom s vďakou predkladajte Bohu svoje žiadosti vo svojich modlitbách a prosbách.' Filipanom 4:6 (Ekumenický preklad)
2. Napíšte každé slovo z veršika na nafúknutý balón a vyberte niekoľko dobrovoľníkov, ktorí podržia balóniky tak, aby si všetci mohli prečítať celý veršík.
3. Keď už budete mať slová verša trochu nacvičené, vyhodte všetky balóny do vzduchu, keď prídete ku slovu „predkladajte“.
4. Zahrajte sa hru, v ktorej musíte balóny udržať vo vzduchu, kým nebudete vedieť bezchybne povedať celý veršík.
5. Pozbierajte balóny a zopakujte si veršík.

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebujeme: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebujeme: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebujeme: papier na pečenie, farebný krepový papier alebo celofán, čierny tvrdý papier, lepidlo, nožnice

1. Každé dieťa si vyrobí obraz z farebného skla. Každý obrázok samostatne bude zaujímavý, ale aj všetky obrázky pokope budú vyzeráť veľmi zaujímavo.
2. Použi hárok papiera na pečenie alebo kopírovacieho papiera ako základ svojho obrazu.

3. Nalep veľa kúskov farebného krepového papiera a kúskov celofánu po celom základe. Neboj sa, ak sa kúsky budú prekryvať: akurát to vytvorí viac farieb a rôznorodosti.
4. Vezmi si kus čierneho tvrdého papiera a vystrihni si tvary. (Toto je jednoduchšie, ak si papier zložíš a potom si tvary vystrihneš cez zložený okraj.) Alebo môžeš opatrne použiť rezačku a vystrihnúť tvar obrazu s križujúcimi sa čiarami čierneho papiera.
5. Nalep čierny papier na papier na pečenie a zarovnaj kraje.
6. Zaves si obrázok na okno a uvidíš svetlo, ktoré prechádza cez farebné papiere a celofány.
7. Vždy, keď obrázok uvidíš, pripomenie ti, aby si sa radoval!

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Kľakni si alebo skloň hlavu a myslí na to, aký úžasný a mocný je Boh.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.

Etapa 17 Patríme Bohu

Príbeh 85 Nevzdávaj sa!

Kolosanom 1:21-23a

Čítaj

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: predstavenie príbehu pre toto stretnutie

Čo potrebujete: Biblie alebo knihu Veľká výprava (obe dobrovoľné)

1. Začni túto etapu nájdením a prečítaním biblického verša z Kolosenským 1:22. “[Aj vás s ním teraz] zmieril, keď vo svojom pozemskom tele podstúpil smrť, aby vás postavil pred Božiu tvár svätých, nepoškvrnených a bezúhonných.”
2. Čo vám tento verš napovedá o dnešnom príbehu?
3. Spomína sa tam nejaká postava, alebo miesto?
4. Myslíte si, že viete o čom ten príbeh bude?
5. Pokúste sa deti povzbudiť k vnímaniu príbehu, snažte sa v nich vybudovať pocit očakávania.

Hudba

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: chváliť Boha

Potrebujeme: CD s pesničkami, alebo jednoduché hudobné nástroje a slová piesní (vytlačené alebo ppt)

Vyberte jednoduchú živú pieseň, ktorá sa môže stať „hymnou“ vašich stretnutí. Prípadne skúste vyberať piesne podľa témy, ktorú budete preberať.

Časová os

Dĺžka: 5 minút

Cieľ: Určiť ako dnešný príbeh zapadá do veľkého Božieho príbehu a jeho ľudu

Potrebujeme: Knihu Veľká výprava, biblická časová os Cesta Bibliou

1. Kam, v rámci veľkého Božieho príbehu, zapadá tento príbeh? Otvorte knihu *Veľká výprava* na strane 103 a všimnite si časovú os v pravej časti strany. (Môžete spomenúť, že toto je časová os starého zákona a že časová os pre nový zákon sa nachádza ďalej. Ak deti nevedia ako je biblia rozdelená, popíšte im čo je to nový a starý zákon a ako je to celé rozdelené na jednotlivé knihy, kapitoly a verše).
2. Nájdite zvýraznený úsek, ktorý zobrazuje päť príbehov z 17. etapy. Ako zapadá táto etapa do veľkého Božieho príbehu? Ako zapadá dnešný príbeh v rámci týchto piatich príbehoch?
3. Ak máte časovú os *Cestu Bibliou* pre skupinu, skúste zaradiť dnešný príbeh do kontextu veľkého Božieho príbehu. Bolo to na začiatku? Bolo to ,pred', alebo ,po' Ježišovi? Čo iné sa vtedy dialo?

Otázky na úvod

Dĺžka: 5-10 minút

Cieľ: úvod do premýšľania o biblickom texte a ukázať, že je aj dnes relevantný

Premýšľajte nad nasledovanými otázkami spoločne, ako úvod do dnešného príbehu:

- Myslíš si, že musíš riešiť náročné veci?
- Dôveruješ Bohu, aby tvoj život spravil lepším? Alebo si sa rozhodol Boha nasledovať v časoch dobrých aj zlých?
- Ak niečo nevyjde, čo robíš? Spomenieš si na situácie, v ktorej si sa vzdal? Spomenieš si na situáciu, kedy si dôveroval Bohu?

Hra

Dĺžka: 10 minút

Cieľ: aby sme povzbudili vytrvalosť

Potrebujeme: odmenu (ovocie alebo keksík alebo nejaká drobnosť), veľké zápalky, balíček hracích kariet

1. Zadať deťom sériu mini úloh, v ktorej každá z nich ich bude povzbudzovať, aby sa pokúšali znovu a znovu a aby sa nevzdávali.
2. Ukážte im odmenu, ktorú pre nich máte, ale vysvetlite im, že ju dostanú len a len vtedy, ak vás naozaj, ale naozaj dokážu presvedčiť o tom, že ju naozaj chcú a potrebujú. Asi vás bude treba presvedčať dosť dlho a preto sa budú musieť fakt snažiť – a nevzdať sa!
3. Povzbudte deti, aby sa striedali pri tom, ako vás poprosia o odmenu a vymyslia inovatívne dôvody, prečo by ju mali tak veľmi potrebovať.
4. Po chvíli sa nechajte presvedčiť a dajte im odmenu a pochváľte ich za to, že boli takí vytrvalí a nevzdali sa.
5. V pároch alebo skupinkách dajte deťom niekoľko výziev, v ktorých budú musieť niečo postaviť: napríklad postaviť domček z kariet a vysokú vežu zo zápaliek. Kým sa budú o to pokúšať, povzbudte ich, aby sa nevzdávali, špeciálne vtedy, ak ich budova spadne!
6. Zastavte hru predtým, než začne byť pre deti príliš frustrujúca a znovu ich pochváľte za ich vytrvalosť. Spýtajte sa, či sa niekto cítil tak, že by sa najradšej vzdal: a prečo to nespravili?
7. Pokračujte odtiaľto k čítaniu Biblie, tým, že deťom poviete, že dnes budete celý čas rozmýšľať o tom, ako sa nevzdávať.

Čítajte

Čas: 10 minút

Cieľ: Počuť alebo prečítať príbeh z Biblie aby sme pochopili kam príbeh zapadá

Čo potrebujete: Biblie, knihu *Veľká výprava*

1 Kde sa nachádzame

Pavol sa raduje, že v Kolosách je zbor, no obáva sa, že načúvali učiteľom, ktorí pridali dodatočné (a falošné) myšlienky k správe o Ježišovi. Toto zmiatlo nových veriacich a Pavol sa snaží napraviť ich smer ukazovaním na Boha stvoriteľa a Ježiša ako spasiteľa pre všetkých.

2 Čítame Bibliu

Nájdime si spoločne Kolosanom 1:21-23. Buď môžete text prečítať vy, alebo vyberte jedno alebo dve deti, ktoré text nahlas prečíta.

3 Čo sa stalo potom?

Pavol zasvätil svoj život kázaniu dobrej zvesti o Ježišovi a svojim čitateľom pripomína, že ich priateľstvo s Ježišom je kľúčové. Potrebujú tráviť čas s inými kresťanmi pri čítaní alebo spievaní Božieho slova, aby podporili rast svojej viery.

Ich viera zmení spôsob, akým žijú. Ich dobré skutky sú ovocím ich vzťahu s Ježišom.

Hľadajme v obrázkoch

Čas: 5-10 minút

Cieľ: objavujme biblický príbeh vizuálne

Potrebujeme: knihu *Veľká výprava*

1. Nájdite malý obrázok 'Nevzdávaj sa!' na strane 108 v knihe *Veľká výprava*. Porozprávajte sa o tom, čo vidíte. Ako ten obrázok zobrazuje udalosti a ľudí, o ktorých ste čítali?
2. Nalistujte obrázky na stranách 105 and 106. Skúste prísť na to, ktorá časť znázorňuje 'Nevzdávaj sa!'.
3. Nechajte deťom dosť času aby si mohli samé popozerať obrázky. Vždy je čo objavovať.
4. Ako objavujú, skúste deti povzbudiť k tomu aby popisovali to čo vidia.

Môžete im pomôcť jednoduchou otázkou:

- Kto je na obrázku?
- Čo sa práve deje?
- Spomínate si, čo sa stalo predtým?
- Viete prerozprávať náš príbeh, len pomocou toho, čo vám tento obrázok z príbehu pripomenul?
- Čo si myslíte, že sa stane ďalej?

Objavujeme v Biblii

Čas: 10-15 minút

Cieľ: zistiť o čom hovorí táto časť Biblie

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava*

Odpovedzte spoločne na otázky zo strany 108 z knihy *Veľká výprava*.

- Prečo je také dôležité, že sa Boží Syn stal človekom a zomrel?
- Čo tým Pavol myslí, keď hovorí, že máme „ostať pevní a stáli vo viere“? Ako to môžeš urobiť? Čo ti v tom môže pomôcť?
- Ako sa môžu ľudia zmeniť z Božích nepriateľov na Božích priateľov?

Vedeli ste?

Čas: 5 minút

Cieľ: učíme sa o Biblii

Potrebujeme: Knihu *Veľká Výprava* (dobrovoľné)

Zistite viac o Biblii s pomocou týchto faktov.

Kolosy Toto mesto sa nachádzalo na západe dnešného Turecka.

Pavlova správa Pavol v zbore v Kolosách nebol, no počul, že nasledovali nepravé učenie; napísal im preto, aby im vysvetlil, že všetko, čo potrebujú urobiť, je uveriť v Ježiša.

Dátum Pavol pravdepodobne napísal tento list začiatkom šesťdesiatych rokov nášho letopočtu, keď bol vo väzení v Ríme.

Zapamätaj si

Čas: 5-10 minút

Cieľ: naučiť sa biblický verš lekcie

Potrebuje: vytlačený veršík pre každé dieťa, veľký papier

1. '[Aj vás s ním teraz] zmieril, keď vo svojom pozemskom tele podstúpil smrť, aby vás postavil pred Božiu tvár svätých, nepoškvrnených a bezúhonných.' Kolosanom 1:22 (Ekumenický preklad)
2. Niekoľkokrát si prečítajte tento veršík a potom si ho skúste povedať spamäti.
3. Potom ho zopakujte znovu, ale povedzte „nás“ namiesto „vás“, aby sme pochopili, že tieto slová hovoria k nám.
4. Poslednýkrát si zopakujte veršík tak, že poviete „ma“ namiesto „vás“, aby sme pomohli každému človeku pochopiť, že tento veršík hovorí k ním osobne,

Pieseň

Čas: 5 minút

Cieľ: oslava Pána Boha

Potrebuje: Hudobné nástroje, piesne

Zaspievajte spolu oslavnú pieseň

Otázky

Čas: 10-15 minút

Cieľ: získať odpovede na naše otázky a otázky druhých

Potrebuje: Veľkú výpravu a prístup na web

Pri každej etape v knihe sú otázky detí s tým, že odpovede rôznych ľudí môžeme nájsť na stránke www.velkavyprava.sk

Povzbudzujme deti, aby kládli rôzne zvedavé otázky. Skúste na ne odpovedať spoločne, pýtajte sa na názory ostatných detí. Prizvite si niekoho na túto časť stretnutia, aby povedal deťom svoj názor.

1. Naše otázky

Niektoré deti už možno budú mať nejaké otázky ohľadom dnešného príbehu. Ak áno, povzbudte aby sa so svojimi myšlienkami podelili so skupinou.

Vyvstáva z tohto príbehu nejaká ústredná otázka? Čomu deti nerozumeli? Môže sa im zdať, že niektoré veci sú veľmi nepravdepodobné, ba až nemožné; alebo jednoducho nerozumejú niektorým slovám a vetám. Môžu mať veľa otázok, povzbudte ich aby sa pýtali!

2. Naše odpovede

Skúste prísť spoločne na odpovede na vaše otázky. Ak je vás príliš veľa, rozdeľte sa do menších skupín, najlepšie s dospelým vedúcim pre každú skupinku. Ak je vás menej, zostaňte spolu a rozprávajte sa o vašich otázkach, o tom, ako by ste odpovedali. Zapájajte sa do diskusie, ale snažte sa im nepovedať odpovede príliš rýchlo.

Vyskúšaj

Čas: 10 minút

Cieľ: vyjadriť ako Boží príbeh súvisí s našimi životmi dnes

Potrebujeme: Biblie

1. Povedzte deťom, že pre väčšinu ľudí, aj tých, ktorí Boha milujú viac ako čokoľvek iné, je niekedy ťažké modliť sa a čítať si Bibliu. Nech už robíš čokoľvek, nevzdávaj sa.
2. Ak je to pre deti niekedy ťažké, tu sú nejaké nápady, ktoré im môžu pomôcť vytrvať:
  - Pros Boha, aby ti pripomínal čítať si jeho Slovo a modliť sa a - keď tak urobí - Boha neignorovať - prečítaj si Bibliu alebo sa pomodli tak rýchlo, ako to len pôjde.
  - Daj si svoju Bibliu niekam, kde ju budeš vidieť - niekde naozaj neprehliadnuteľne, ako napríklad ku posteli či do školskej tašky.

- Ved' si kalendár alebo denník a veľkou fajkou si zaznač dni, kedy si si čítal Bibliu.
  - Rozprávaj sa so svojím vedúcim alebo rodičom o svojich stíšeníach a čítaniach Biblie.
  - Popros niekoho doma, aby si s tebou každý deň čítal.
3. Ak si zabudneš čítať alebo sa modliť, neboj sa ani si nemysli, že nestojíš za to, snažiť sa. Boh Ťa stále miluje a Biblia je stále Božím Slovom - a STÁLE stojí za to, ju čítať. Pros Boha, aby k tebe hovoril - a začni znovu.

Kreatívna aktívia

Čas: 5 minút

Cieľ: aby sme si porozumeli tomu, ako dnešný biblický príbeh súvisí s našimi životmi

Potrebuje: malé ploché magnety (v tvorivých potrebách sa dajú dostať v tvaroch krúžkov alebo obdĺžnikov, ktoré sa dajú strihať), tvrdý papier (ideálne s metalickým povrchom)

1. Navrhnete deťom, aby si vyrobili magnetickú pripomienku, ktorá im môže pomôcť pamätať si, aby si čítali Bibliu a modlili sa.
2. Povzbudíte deti, aby si vyrobili magnet v nezvyčajnom tvare – napríklad v tvare blesku alebo šípu. Môžu si tento tvar vystrihnúť z tvrdého papiera a magnet prilepia zospodu.
3. Povedzte im, aby si tento magnet dali doma niekde, kde ho často uvidia a pomôže im spomenúť si, že sa nechcú vzdávať pri čítaní Biblie a modlitbách.

Hovor s Bohom

Čas: 5 minút

Cieľ: tráviť čas s Bohom a rozjímať nad dnešným biblickým príbehom.

1. Prosím, Pane, pomôž mi mať silnú vieru a nevzdávať sa.

Pred odchodom

Čas: 5 minút

Cieľ: zamyslenie, čo sme všetko objavili

Potrebujeme: hodnotiaci hárok, alebo graf pokroku

1. Po každom stretnutí si vyznačte, ktorú časť Biblie ste objavovali
2. Dnešný objav si napíšte do hodnotiaceho hároku slovami, alebo obrázkom.